

Overweging

Beste mensen,

U zult vast wel eens afbeeldingen gezien hebben van zogenaamde tweeluiken. In musea, boeken en andere media ziet u dan twee schilderijen aan elkaar gekoppeld door stevige scharnieren aan een voor de kijker onzichtbare achterkant. Op de schilderijen worden mensen of zaken afgebeeld die met elkaar in verband staan zoals portretten van een echtpaar, stichtelijke voorstellingen zoals die van de twee wegen die een mens kan begaan: de ene smalle weg omhoog door een lieflijk landschap naar een stralend punt op een hoge berg, de andere weg is breed en voert langs café's naar een diep ravijn. De opdrachtgever of de schilder van zo'n paneel had een duidelijke boodschap met zijn tweeluik: wij mensen dienen de smalle weg omhoog te kiezen naar God en niet de brede weg naar de ondergang. De lezingen van vandaag vormen ook een paneel. De eerste lezing verhaalt over de man Job, in de evangelielezing is Jezus van Nazareth de handelend persoon. Laat ik even stilstaan bij Job en bij Jezus.

Job is degene die in het bijbelboek met zijn naam voor het voetlicht treedt. Hij is een rijk man met vrouw en kinderen, veel vrienden en heel veel rijkdom. Langzamerhand verliest hij eerst al zijn rijkdommen, tenslotte ook vrouw en kinderen. Heel begrijpelijk dat Job zich afvraagt waarom hij zo bezocht wordt door God. Wat heeft hij gedaan waardoor God zo kwaad is geworden op hem dat hij alles verliest wat hem dierbaar is. Hij kan zijn verhaal niet eens kwijt bij God, zo klaagt hij zich, zijn vrouw zegt dat hij een grote sufferd is geweest door in zijn leven altijd rechtvaardig te zijn geweest en volgens de Torah te hebben geleefd. Zijn vrienden delen Job hun vermoeden mee dat hij hen voor de gek houdt, dat hij iets heeft gedaan in zijn leven waarvoor hij nu gestraft wordt, maar dat hij voor hun verzwegen heeft. Zoiets van: 'Het zal wel dat hij zo ziek is geworden, had hij vroeger maar niet zoveel moeten roken, dan had hij nog oud kunnen worden'! Dat zeggen mensen dan, maar wel wanneer de zieke zelf dat niet hoort. De vrienden van Job echter zeggen hem recht in het gezicht dat hij zijn stoute daden voor hun verborgen houdt. Maar Job houdt toch trots vol dat hij niet rechtvaardig is behandeld. Altijd hield hij, zoals dat heet 'Gods weg voor ogen'. Als u het verhaal van Job niet kent dan moet ik nu wel even vertellen hoe het verder gaat. Uiteindelijk vindt Job toch gehoor bij God en kan hij weer verder met zijn leven. De overeenkomst tussen Job en slachtoffers van de toelagenzaak bij de belastingen is overduidelijk. Maar leest u het boek Job maar zelf eens na. Deze dagen heeft u genoeg tijd door de coronacrisis om het te lezen.

Het tweede deel van ons tweeluik is een verhaal opgetekend door de evangelist Markus. Het verhaal gaat over het begin van Jezus' openbare leven. Hij treedt op als een man die rondtrekt met een drietal vrienden, die eerder visser waren en nu met hen op bezoek gaat bij familie en bekenden. Markus de evangelist vertelt dat Jezus wordt gevraagd bij de schoonmoeder van Petrus te komen. Dat verzoek volgt Jezus op en hij gaat naar de vrouw toe, neemt haar hand en wekt haar op. Nogal moedig van Jezus. Of hij nu wel of niet een mondkapje droeg weten we niet, maar wel weten we dat het zeer ongebruikelijk was dat een man naar een voor hem vreemde vrouw een hand uitstak en zeker dat hij zo'n vrouw beveelt op te staan en dat hij macht heeft over de koorts die de vrouw pijnigt.

Jammer dat we uit het boek Job maar een klein stukje gehoord hebben vandaag. Wanneer u het hele boek zou lezen, valt u onmiddellijk de breed uitgesponnen discussie op over God's rol in het ongelukkig leven van Job. Steeds speelt de vraag 'Hoe heeft dit allemaal zo kunnen gebeuren, wat is de rol van Job hierin?' een grote rol.

Bij de ziekte van de schoonmoeder van Petrus worden geen ellenlange discussies gehouden over mogelijke oorzaken van de koorts en Gods rol daarin. Nee, Jezus, gaat naar de vrouw toe, 'grijpt haar hand en wekt haar op' Ik vermoed dat we zo tot de kern van de boodschap van het tweeluik komen: Voor een ziek mens is de aanwezigheid van een ander bij het ziekbed belangrijker dan allerlei discussies over mogelijke oorzaken van de ziekte. Zelf heb ik dat ook ervaren een jaar of twee geleden. Ik had een naar later bleek gelukkig goedaardige tumor in mijn hoofd. Die werd grotendeels door een chirurg weggehaald. Het herstel, zeg maar de hele revalidatie, duurde een negental maanden. De mensen die mij bezochten in het ziekenhuis en de verpleegklinieken was ik dankbaar voor hun bezoek, niet zozeer vanwege hun kaarten, bloemen of andersoortige cadeautjes, maar omdat ze de moeite hadden genomen mij op te zoeken en bij me te zitten, hoe verward ik ook reageerde vlak na de operatie.

Aandacht, nabijheid van anderen, zag ik als wonderen waarin Gods handelen in en door mensen aan het licht kwam.

Keren we terug naar het begin, naar het tweeluik. Aan de ene kant de man Job, die alles kwijt is en niet weet waarom. Hij heeft toch zijn hele leven deugdzaam geleefd. Hij stelt zichzelf de vragen: Waarom overkomt mij dit. Heb ik schuld aan mijn ziektes en armoede nu? Waar is God?

Aan de andere kant Jezus, die de ellende en het lijden om zich heen ziet, maar aan de slag gaat. De hele dag lang is hij al voor de mensen bezig geweest. De schoonmoeder van Petrus heeft Hij genezen van haar koorts. Nog veel andere zieken bevrijd van hun kwalen. Geesten uitgedreven. De volgende morgen neemt hij een besluit. Hij doet dat na eerst buiten op een eenzame plaats te hebben gebeden. Wat hij nu gaat doen is de wil van zijn Vader: niet langer hier blijven, bij deze mensen maar weggaan. Het genezen van zieken overlaten aan de mensen zelf. Het uitdrijven van kwade geesten- laten ze het voortaan zélf doen.

Zijn taak is: ook in de andere dorpen te gaan prediken. Ook bij andere mensen de blijde boodschap brengen. Méér mensen aanzetten tot een levenswijze die geneest en bevrijdt. Hij preekt en doet voor.

Zij?

Zij luisteren, zien en gaan het zelf doen. Vormen zo voor ons een voorbeeld ter navolging.
Amen